

Heemkunde-Kring „Peelland” te Helmond

1961 No. 7

Sekretariaat:

Mej. A. Seelen
Houtse Parallelweg 18
HELMOND

Bijdragen voor dit blad
aan:
C. van Bokhoven
Gostende 31 A
HELMOND

EXCURSIE HOUTWARENFABRIEK N.V.L.BEZEMER & ZN.

Op maandag 30 oktober a.s. zullen wij een excursie houden naar de N.V.L.Bezemer en Zn.

De deelnemers worden om 8 uur 's avonds verwacht bij bovengenoemd bedrijf, ingang Kanaaldijk.

Voor diegenen, die bezwaarlijk op eigen gelegenheid daar kunnen komen, bestaat de mogelijkheid om vanaf Hotel West-Ende te vertrekken. Om kwart voor acht zullen daar n.l. enige leden met auto's aanwezig zijn.

Het bestuur is ervan overtuigd, dat vele leden het op prijs zullen stellen een bezoek aan deze bekende Helmondse industrie te kunnen brengen. Deze industrie was voorheen vooral bekend om zijn fabrikage van houten sigarenvormen, houten dameshakken en slaggersblokken. Naast deze artikelen worden thans hoofdzakelijk sigarenvormmachines, schoolmeubelen alsmede diverse andere producten vervaardigd.

Het Bestuur.

IS UW FAMILIE VAN HELMONDSE AFKOMST ?

V.

Van een familie JACOBS, waarvan nog verschillende leden in Helmond wonen, maakten we enige aantekeningen, toen we voor jaren terug een handschrift publiceerden in de "Zuidwillemsvaart", dat door een katoendrukker van Van Vlissingen was nagelaten en in handen van de Gemertse Pastoor L. Poell was terecht gekomen.

Bij onderzoek bleek dit een eigenhandig geschreven geschiedenis te bevatten van de jeugdjaren van de katoendrukker FRANCISCUS XAVERIUS JACOBS, die omstreeks 1840 uit Aalst (België) met zijn gezin in Helmond kwam wonen.

Van zijn vijf kinderen traden er twee in het klooster en drie zoons zetten deze stam Jacobs in Helmond voort.

Een van zijn kleinzoons was wijlen JOHAN JACOBS, zoon van Camille, schilder en tekenaar, een van de oudste en ijverigste leden van onze Heemkundekring "Peelland".

Evenals de naam Jacobs naar een of andere voorouder, die Jacob heette, is de familienaam:

JOOSTEN (een zogenaamd patronimicum) en waarvan een zekere Joost of Judocus de stamvader is geweest.

Onder deze naam zijn diverse families in Helmond en omgeving bekend. Het is echter zo goed als zeker, dat deze niet allemaal aan elkaar verwant zijn.

In de 18de eeuw komt die naam reeds in Helmond voor.

De landbouwfamilie echter, waartoe de Zeereerw. Heer Pastoor Jan Joosten uit Tilburg behoort, is afkomstig uit Soerdonk.

De stamvader van de Helmondse familie, de landbouwer Jan Joosten, vestigde zich met zijn gezin omstreeks 1833 in Helmond.

De familie Joosten is aan diverse andere landbouwersfamilies door huwelijk geparenteerd o.m. met Kuijpers, Swinkels, van den Hurk enz.

De familie KONINGS, waarvan in de stoffeerderij in de Veestraat de enige vertegenwoordiger woont (naar ik meen) stamt uit een landbouwersfamilie Konincks of Coninckx uit Nederweert.

Het echtpaar Antoon Konings en Catharina Schaeckers had meerdere kinderen.

Een van hun zoons werd 7 oktober 1747 gedoopt in Nederweert en kreeg toen de naam EGIDIUS, maar werd steeds MICHIEL genoemd.

Met die naam werd hij ong. 1798 ingeschreven, toen hij zich als poorter in Helmond vestigde.

Hij kwam hier als koopman en deed blijkbaar goede zaken.

Hun oudste zoon, LAMBERTUS KONINGS, nam wellicht het bedrijf van zijn vader over en deze vinden wij vermeld als bakker (1829) en voerman (1839).

Was hij dezelfde als de tamboer van het St. Catharina-gilde in 1812?

De tweede zoon, ANTONIUS KONINGS, studeerde voor dokter en vestigde zich na zijn promotie (1808) als geneesheer in Helmond.

In de "Helmondse Courant" van 26 februari 1949 gaven wij een vrij uitvoerige stamboom van deze "Helmondse Koningsfamilie".

wordt voortgezet.

Jac. Heeren.

HERINNERINGEN
VAN
HELMONDERS
UIT
HET
BEGIN
DER
VORIGE
EEUW

Bij het ordenen van nagelaten papieren van August Sassen vond ik een door vocht bijna verteerd cahier.

Op de laatste bladzijden hiervan heeft Sassen, omstreeks 1880, enige herinneringen van oude lieden opgetekend.

Het is mij gelukt het relaas te ontcijferen.

Ik vond het wel interessant om onze leden er kennis van te laten nemen.

Hier volgt het verhaal:

" Op Karelstein was een herberg bij van Roosmalen, later Swinkels.

" Daar werd met kermis gedanst. De Schout (Petrus van Brussel)

" vertelde graag uit zijn vroeger leven. Hij was een eigenaardig

" man, evenals al de van Brussels.

" Eens moest hij een gevangene naar Aarle brengen. Deze praatte

" goed, wierp onderwegeensklaps zijn klompen uit en verdween.

" Een boer vroeg aan hem: Hoeveel boete moet men betalen, als men

" iemand een klap geeft? 'n Drie gulden, was het antwoord.

" De boer sloeg de Schout om zijn oren en betaalde zijn drie gul-

" den.

" In de Beurs was sociëteit, daar woonde Prinsen van Asten. Don-
" derdags was er verplichte comparitie. Daar verscheen men, wacht-
" te tot de presentielijst was voorgelezen en ging dan op een an-
" der. Men had er niet de aard. Alleen zondag kwam er volk; dan
" was het op andere plaatsen te druk.
" Geregeld kwamen op de sociëteit Albert Bots, Prinzen en de Voogt,
" soms ook de Veth(deze laatste is al lang dood). Het andere pu-
" blik kwam voornamelijk in de Toelast, 's winters om 7, 's zo-
" mers om 8 uur. De vrouw van Prinsen had buitengewoon slag om met
" volk om te gaan. De slachters kwamen er veel, die dronken en
" verteerden veel geld en leenden voortdurend geld van de kaste-
" lein voor hun zaak. Er waren vier slachters: Van Oekel, van
" Soeren, Sanders(deze had nog een bijnaam) en Hagebols.
" Ze slachten samen hoogstens twee beesten in de week.
" Voor de revolutie(1795) was het beste logement bij de Schout op
" Markt waar het "witte paard" uithing. In de revolutie sloot hij
" het logement, omdat de Schout niet met officieren en die drukte
" wou te doen hebben.
" Later was het voornaamste logement bij de Voogt op de Markt, in
" "De Zwaan"; een minder logement was bij van Strijp in de "Gouden
" Leeuw" in de Kerkstraat(nu van Bockel) waar reizigers uit een
" mindere stand en goede werklieden loggerden.
" Rijden deed men niet. Mijnheer Ruber uit Utrecht, een voornaam
" en vermogend houthandelaar liep van hier naar Boxmeer. Ruber was
" een halve broer van Achterberg, de commandant van de marechaus-
" sees. Deze had door familieomstandigheden deze mindere betrekking.

" Hij leefde echter later niet in de kazerne, daar hij behalve zijn
" tractement enig vast inkomen had.

" Er was geen enkele kunstweg; die naar Deurne was de eerste.

" De herbergen waren: het "Witte Paard" bij de Schout, de "Toelast"
" op de Markt, de "Roskam", de "Stendert" op Binderseind, de "Beurs"
" op de Markt, bij van Mierlo op de hoek van de Steenweg, waar nu
" Henri van Glabbeek woont.) Vroeger (voor de Kanaal er was) was
" er een herberg "De Trepkes" waar nu de wed. Bots woont.

" Daar woonde een voerman, die zich ergerde over de Kanaal, die zijn
" kostwinning wegnam, althans wijzigde. Om naar de haven te rijden,
" daar was hij te groots voor. Hij kniesde zich dood en werd arm.

" Er was slechts één rijtuig in Helmond, een oude kast van Wessel-
" man, met een knecht achter op met klompen aan.

" Wesselman (de eerste) was een eenvoudig man, die tot zijn dood, in
" 1825, zijn staartpruikje bleef dragen. Hij wandelde steeds met 'n
" stok waaraan een mesje om de takjes van de bomen te stoten, die er
" niet aan hoorden. Hij boerde in het groot met 7 à 8 paarden. Men
" zegt, dat toen hij zijn entrêe vierde, de raadsleden, die verzocht
" waren, de ulevellen met papier en al opaten.

" De fabrikant Bots en Bogaars en anderen gingen, wanneer zij op
" reis moesten, te voet naar 's-Bosch en daar verder "op 't schip".

" De Mr. Smid, Mr. timmerman etc. kon met iedereen omgaan, afschei-
" ding tussen hen en hogere stand bestond er niet.

" Antonike Raymakers weefde in het huis ten noorden van Bartels.

" Knechts van timmerlieden en smeden werkten niet per uur, dit was
" onbekend; het loon werd altijd gerekend per jaar. Een goede knecht

- " kreeg 60 - 70, later 80 gulden per jaar en de kost.
- " In het begin dezer eeuw zag men meermalen nog personen lopen met
- " een mes op de hoed gestoken, als een algemene uitdaging tot vech-
- " ten.
- " Wanneer er te Helmond jongens aan het vechten waren, hieven de
- " toeschouwende makkers een aanhoudend Pluk-pluk-hanepluk aan.
- " Vroeger vóór 1830 (50 jaar geleden) werd er nog sterk gevochten in
- " Helmond. Elke zondag zeker en nog dikwijls in de week.
- " Bekende vechtersbazen van buiten kwamen dikwijls over om hun
- " vechtlust te komen botvieren; er wordt verhaald, dat soms de voe-
- " ten der vechtenden met een touw werden verbonden om het vluchten
- " te beletten.
- " Zodra de kap van een nieuw huis gereed is, wordt daarop de Mei
- " geplaatst, een groenen dennentak, soms ook een vlag.

Hier moet het verhaal eindigen
daar de verdere aantekeningen
niet meer leesbaar zijn. Jammer.

C. van Bokhoven.

TENTOONSTELLING VAN OUDE DOCUMENTEN UIT HET
GEMEENTE-ARCHIEF

=====

Bij de opening van de expositie op 20 september j.l. waren ruim
30 leden aanwezig.

De tentoonstelling, die ook voor Helmondse ingezetenen geopend
is geweest, van 21 - 29 september, werd door 800 personen bezocht.

N I E U W E L E D E N

De Heer A. Heldens - Helmond - Hendrik Herpstr. 5

De Heer C. Schoonings - Helmond - Bakelsedijk 53

De Heer Ir. F. Berbée - Helmond - Reigerlaan 54

Bedankt als lid:

De Heer J.F.Th. Hardeman - Helmond - Warandelaan 31

R E C T I F I C A T I E ledenlijst

Tot onze spijt

werd in de bij het vorige mededelingenblad aan onze leden
toegezonden ledenlijst, verzuimd te vermelden, dat de
Heer Jac. Heeren Ere-Voorzitter is van onze Kring.